

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-6-82-35>

УДК 81

Якушко К.Г., Пазинич Б.О.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕРМІНА «АГРОНОМІЯ»

Анотація. Досліджена проблема різнобічного аналізу термінів, дотичних до агробіологічної царини знань у контексті вирішення проблеми доповнення пунктів аналізу термінів та здійснення практичного аналізу терміна «Агрономія», як засадничого для досліджень як у полі зору лінгвістичної, так і агробіологічної галузі знань під час здійснення лінгвістичних студій на практичних заняттях з англійської мови за професійним спрямуванням. Розглянуті основні підходи до аналізу термінів у цілому по восьми позиціях на кшталт: 1) за походженням слова; 2) за сферою вжитку; 3) за кількістю складів; 4) за кількістю букв, звуків та наголосів; 5) за частинами слова; 6) за наявністю синонімів та спільнокореневих слів; 7) за стилістичними особливостями та ступенем загальноживаності; 8) за можливістю утворення нових назв задля для усунення омонімії. Запропоновано доповнити перелік аналізу термінів категорією «Дотичні іншомовні терміни». Наведено приклад практичного аналізу відповідно до зазначених категорій з доповненням. Перспективою дослідження є ґрунтовне заглиблення у категорію «Дотичні іншомовні терміни» задля здійснення подальшого алфавітного групування дотичних іншомовних термінів агробіологічної галузі знань, визначення частотності їх вживання у фахових іншомовних виданнях відповідної тематики та аналізу словотворчих особливостей.

Ключові слова: підходи до аналізу термінів, агробіологічна царина знань, агрономія, дотичні іншомовні терміни, словотворчі особливості, стилістичні особливості.

Yakushko Kateryna, Pazynych Bohdan

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

THE MAIN APPROACHES TO INVESTIGATE THE TERM "AGRONOMY"

Summary. There is a problem of supplementing the points of analysis of terms and practical analysis of the term "Agronomy", as a basis for research in both the field of linguistic and agrobiological field of knowledge in the implementation of linguistic studies in practical classes in English for professional purposes as well as the problem of comprehensive analysis of terms being related to the agrobiological field of knowledge. The basic approaches to the analysis of terms in general include eight items like: 1) by word origin; 2) by the scope of use; 3) by the number of parts in pronunciation; 4) by the number of letters, sounds and accents; 5) by parts of speech; 6) by the presence of synonyms and cognate words; 7) by stylistic features and the degree of general use; 8) the possibility of forming new terms in order to eliminate homonymy. It is proposed to supplement the list of analysis of terms with the category "Related foreign terms". An example of practical analysis in accordance with these categories is given with an addition. Actually the description of the term "Agronomy" according to the named general approaches and our addition looks as follows: 1) (from *agro* ... and Greek *nomos-law*), literally the science of the laws of agriculture, in a broad sense – the scientific basis; 2) use in professional speech among employees of agricultural companies, in advertisements and newspapers of the Ukrainian-speaking mentality; 3) the multi-syllable is uncovered, because it has as many as five syllables and begins and ends in the same way with a loud sound 4) 9 letters, 10 sounds – 5 consonant sounds and 5 vowel sounds, the fourth syllable is stressed (of which vowel, unstressed – 4 representatives, consonant, hard, sonorous – 3 representatives, vowel, stressed – 1 representative, consonant, soft, sonorous – 3 representatives); 5) *Agro*, *nom* – roots, and – suffix, *I* – ending, *agronomist* – the basis of the word; 6) synonyms (*horticulture*, *botany*, *meteorology*, *geodesy*, *selectivity*, etc.), cognate words (*agroclimate*, *agrocenosis*, *agrochemistry*, *agro-industry*, *agropolitics*); 7) refers to the scientific style being used in scientific articles to describe technological processes, schemes, construction of plans, etc. Belongs to the class of professionalism in the field of science, production, fishing etc.; 8) analogues include such terms in one word or word combinations like *land management*, *horticulture*, *agricultural production*, etc.; 9) related foreign language terms: *blossom* – *цвіт*, *branch* – *галузь* або *гілка*, *broadcast seeding* – *трансмисійний висів*, *biennials* – *дворічні рослини*, *buckwheat* – *гречка*, *bud* – *брунька*; *cabbage* – *капуста*, *cauliflower* – *цвітна капуста*, *can* – *стебло* або *тростина*, *cell* – *клітина*, *cereals* – *зернові*, *clay* – *глина*, *combine harvesting* – *механізоване збирання врожаю* etc. The prospect of the study is a thorough immersion in the category "Relevant foreign terms" for further alphabetical grouping of relevant foreign terms of the agrobiological field of knowledge, determining the frequency of their use in professional foreign language publications on relevant topics and analysis of word-formation features.

Keywords: the approaches to analyze terms, agrobiological knowledge field, agronomy, relevant foreign language terms, word-forming features, stylistic features.

Постановка проблеми. На даний час актуалізується проблема різнобічного загального аналізу термінів у питаннях визначення функціонального підходу до вивчення терміносистем, порушення ономазіологічних проблем термінології, віднайдення причин вторинної номінації, визначення ролі чужомовних запозичень як засобу найменування наукових понять, розгляд внутріш-

ньої форми термінів та організація термінологічних систем на рівні парадигматики у контексті визначення лексико-структурних особливостей іншомовного текстового матеріалу певної галузі знань або здійснення термінологічного аналізу іншомовного текстового матеріалу [2; 3; 4; 5].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Відомі кілька підходів до дослідження термінів

О.І. Бондара, Т.І. Панько, І.М. Кочана, Г.П. Мацюк та ін. на кшталт практичного аналізу певної групи термінів за наступним алгоритмом: 1) за походженням; 2) за сферою вжитку; 3) за кількістю складів; 4) за кількістю букв, звуків та наголосів; 5) за частинами слова; 6) за наявністю синонімів та спільнокоренових слів; 7) за стилістичними особливостями та ступенем загально-вживаності; 8) за можливістю утворення нових назв задля для усунення омонімії [2; 3; 4; 5].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Постає проблема доповнення пунктів аналізу термінів та здійснення практичного аналізу терміна «Агрономія», як засадничого для досліджень як у полі зору лінгвістичної, так і агробіологічної галузі знань під час лінгвістичних студій на практичних заняттях з англійської мови за професійним спрямуванням.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є опис терміну «Агрономія» за названими загальними підходами та визначення дев'ятої категорії «Дотичні іншомовні терміни» як тенденцію до доповнення принципів характеристики цього терміну.

Виклад основного матеріалу. Власне сам опис терміну «Агрономія» за названими загальними підходами та нашим доповненням виглядає наступним чином, зауваживши доповнення у дев'ятому пункті, здійсненого внаслідок лінгвістичних студій-ознайомлення з тематичним підручником зарубіжного автора ([1]) на практичних заняттях майбутніх агрономів з іноземної мови за професійним спрямуванням.

1) (від *агро...* і грецького *νόμος* – закон), буквально наука про закони рільництва, в широкому сенсі – наукова основа. Істотний внесок у розвиток агрономічних знань внесли праці американського селекціонера Л. Бербанка щодо створення та опису нових форм плодкових та декоративних рослин;

2) вжиток у професійному фаховому мовленні серед працівників агрокомпаній, в рекламах та газетах українськомовного менталітету;

3) багатоскладове неприкрите, адже має цілих п'ять складів і однаково починається та закінчується на голосний звук;

4) 9 букв, 10 звуків – 5 приголосних звуків та 5 голосних звуків. В даному слові четвертий склад є наголошеним (з них голосний, ненаголошений – 4 представника, приголосний, твердий, дзвінкий – 3 представника, голосний, наголошений – 1 представник, приголосний, м'який, дзвінкий – 3 представника);

5) *Агро*, *ном* – корені; *і* – суфікс; *я* – закінчення; *агрономі* – основа слова;

6) синоніми (садівництво, ботаніка, метеорологія, геодезія, селективність тощо), спільнокоренові слова (*агроклімат*, *агроценоз*, *агрохімія*, *агропромисловість*, *агрополітика*);

7) відноситься до наукового стилю, використовується у наукових статтях для опису технологічних процесів, схем, побудов планів тощо. Належить до класу професіоналізмів у галузі науки, виробництва, промислу;

8) аналоги: *землепорядкування*, *садівництво*, *агровиробництво*, тощо;

9) дотичні іншомовні терміни: *acidity* – кислотність, *abundance* – велика кількість, *to adjust* – регулювати, *against pests* – проти шкідників,

agriculture – сільське господарство, *agricultural operations* – с/г дії, *amendment* – покращувач, *animal husbandry* – тваринництво, *annual* – щорічний, *annuals* – однорічні рослини, *aromatic variety* – ароматний сорт, *barley* – ячмінь, *to beat fruit* – плодоносити, *beet* – буряк, *bitter variety* – гіркий сорт, *blossom* – цвіт, *branch* – гілка або гілка, *broadcast seeding* – трансмісійний висів, *biennials* – дворічні рослини, *buckwheat* – гречка, *bud* – брунька, *cabbage* – капуста, *cauliflower* – цвітна капуста, *canoe* – стебло або тростина, *cell* – клітина, *cereals* – зернові, *clay* – глина, *combine harvesting* – механізоване збирання врожаю, *to change* – змінювати, *to check* – перевіряти, *to check weedy growth* – здійснювати стримуючий вплив на ріст бур'янів, *crop rotation* – сівозміна, *colouring intensity* – інтенсивність забарвлення, *crop growing* – рослинництво, *cross-pollution* – перехресне запилення, *crucifers* – хрестоцвітні. *Cucumber* – огірок, *crumb* and *peel density* – щільність м'якуша і шкірки; *dill* – кріп, *to dig* – копати, *disease* – хвороба, *draught* – *resistant* – посухостійкий, *to dry out* – висушувати, *emergence* – поява сходів, *eggplant* – баклажан, *farmer's income* – прибуток фермера, *to favour* – сприяти, *fertile* – родючий, *fertilizing* – удобрення, *fertilizer* – добриво, *fodder plants* – кормові рослини; *garlic* – часник, *to germinate* – проростати, *grain crops* – зернові культури, *grains* – зернові культури, *greenhouse* – теплиця, *to grow* – вирощувати, *hard coat* – шкарпана, *harvest* – урожай, *to harvest* – збирати, *horse-raddish* – хрін, *horticulture* – садівництво, *hose* – шланг, *hotbed* – парник, *hoe* – сапа, *immature* – незрілий, *to inoculate* – щепити, *irrigation* – зрошення, *legumes* – бобові, *liquid* – рідина; *lime* – вапно, *loam* – суглинок, *manure* – добриво, *marshy* – заболочений, *mature* – дозрілий, *nutrients* – поживні речовини, *onion* – цибуля, *oat* – овес, *to overwinter* – перезимувати, *parsley* – петрушка, *pea* – горошина, *peanut* – арахіс, *peach* – персик, *perennials* – багаторічний, *persipitation* – опади, *plant density* – щільність насаджень, *plum* – слива, *pear* – груша, *pest* – шкідник, *picking time* – час збору урожаю, *to plant* – садити в землю, *plot* – город (присадибна ділянка), *plowing* – оранка, *pod* – стручок, *pot* – вазон (горщик), *pollution* – забруднення або запилення, *powder* – порошок, *rawns* – пасльонові, *to predict* – передбачити, *to prune* – обрізати (гілки), *raddish* – редис, *rainfall* – достатня кількість опадів, *rainfall* – *fed* – вологолюбивий, *rake* – граблі, *to ram* – утрамбовувати, *to release* – розпушувати, *to rake* – згрібати, *resistant* – стійкий, *to ripe* – дозрівати, *ripening proof* – ознака стиглості, *ripen* – дозрілий, *root* – корінь, *root out* – викоринювати, *row* – рядок, *rye* – жито, *seed* – насіння, *seedbed* – рілля, *seedbed preparation* – підготовка до посівної, *seed drill* – точний посів, *seedling* – саджанець, *silt* – мул, *sowing methods* – методи посіву, *soil* – ґрунт, *shoot* – паросток, *shoot gapping* – проріджування сходів, *to soa k* – замочувати, *to sow* – сіяти, *spade* – лопата, *spider plant* – повзуча рослина, *spraying* – обприскування, *sprout* – проростання, *stem* – стебло, *straw* – солома, *sulfur* – сірка, *surface* – поверхня, *tangerine* – мандарин, *tillage* – обробіток ґрунту, *top* – гичка, *top soil* – поверхневий шар ґрунту, *tuber* – бульба, *vine plant* – в'юнка рослина; *water* – вода, *to water* – полити, *weed* –

бур'ян, wheat – пшениця, windraw harvesting – немеханізоване збирання врожаю, winter-killing – вимерзання, winter wheat – озима пшениця, to withstand – витримувати; yield – урожай, yield growth – приріст урожайності тощо.

Висновки і пропозиції. Отже, можливе вирішення проблеми доповнення пунктів аналізу термінів та здійснення практичного аналізу терміна «Агрономія», як засадничого для досліджень як у полі зору лінгвістичної, так і агробіологічної галузі знань під час лінгвістичних студій на

практичних заняттях з англійської мови за професійним спрямуванням завдяки опису терміну «Агрономія» за названими загальними підходами та визначення дев'ятої категорії «Дотичні іншомовні терміни» як тенденцію до доповнення принципів характеристики цього терміну. Перспективою дослідження є алфавітне групування дотичних іншомовних термінів агробіологічної галузі знань, визначення частотності їх вживання у фахових іншомовних виданнях відповідної тематики та аналіз словотворчих особливостей.

Список літератури:

1. Neil O' Sullivan, James D. Libbin *Agriculture*. Career Paths Express Publishing, 2011. 40 p.
2. Бондар О.І. Система орієнтирів та координат у прескриптивній лінгвістиці: Лінгвоекологічний підхід. *Записки з українського мовознавства*. 2003. Вип. 13. С. 8–15.
3. Панько Т.І., Кочан І.М., Мацюк Г.П. Українське термінознавство. Львів, 1994. 216 с.
4. Якушко К.Г. Лексико-структурні особливості іншомовного текстового матеріалу другого модуля із сфери автоматизації. *Молодий вчений*. 2018. Вип. 9(1). С. 128–130.
5. Якушко К.Г. Термінологічний аналіз іншомовного текстового матеріалу першого модуля із сфери автоматизації. *Молодий вчений*. 2018. Вип. 8(1). С. 114–116.

References:

1. Neil O' Sullivan, James D. Libbin *Agriculture*. Career Paths Express Publishing, 2011. 40 p.
2. Bondar, O.I. (2003). Systema oriyentyriv ta kkoordinat u preskryptyvnyj longvistytsi [System of marks and coordinates in prescriptive linguistics: Linguoecological approach]. *Zapysky z ukrajinskoho movoznavstva*, vol. 13, pp. 8–15.
3. Panko, T.I., Kochan, I.M., & Matsiuk, H.P. (1994). *Ukrajinske terminoznavstvo* [Ukrainian termonology]. Lviv, 216 p.
4. Yakushko, K.H. (2018). Leksyko-strukturni osoblyvosti inshomovnoho tekstovoho materialu dryoho modulua iz sfery avtomatyky [Lexic structural features of the second module foreign language text in the sphere of automation]. *Molodyi vchenyi*, vol. 9(1), pp. 128–130.
5. Yakushko, K.H. (2018). Terminologichnyi analiz inhomovnoho tekstovoho materialu pershoho modulua iz sfery avtomatyky [Terminological analysis of the first module another language text material in the area of automation]. *Molodyi vchenyi*, vol. 9(1), pp. 114–116.